

»Fressurin« til reiðar at leypa um markið til sundurliðaða Frankaríki

»Í 1958 hjálpti eg de Gaulle til valdið, í dag hjálpi eg honum fegin í grøvina.«

EG FARI HEIMAFUR ONKUN DAGIN. SIGUR FYRRVERANDI KRÓNPRINSURIN HJÁ DE GAULLE, HIN 56 ÁRA GAMLI JAKUES SOUSTELLE, SUM NÚ KRÖGVAR SEG OG FERÐAST LAND ÚR LANDI.

»Hin stóri fressurin« vónar stóðugt at taka valdið í sundurliðaða Frankaríki.

Eingin fylgir so væl við óskilinum í Frankaríki sum hin 56 ára gamli Jaques Soustelle — einaferð einglabarn og krónprinsur de Gaulles.

Men eingin veit, hvar í Europa Soustelle fyrrrekar sínar ætlanir. Síðan 1961 hevur hin fyrrverandi nýsnaraleiðarin verið á stóðugari ferð í Sveits, Italia og Týsklandi.

Hann veit, hvat sum fíggindi Frankaríkis nr. 1 væntar honum.

Men hann veit eisini, at nógvir vinir eru til reiðar at taka imóti honum tann dag, hann aftur torir at vísa seg í Paris.

MÁTTI RÝMA AV LANDINUM Í 1961

Soustelle var næstmetasti maður í Frankaríki, tá hann sleit alt samband við de Gaulle, tí honum ikki

dámdi Algeirpolitikk hansara. de Gaulle er fullvisur í, at tað var Soustelle sum stóð aftanfyrir morðroyndina móti honum árið eftir. Tað var eitt undur, at de Gaulle slapp við livinum.

Hetta vil Soustelle ikki viðganga.

— Einasta samansvörjing eg var við til, hjálpti de Gaulle til valdið í 1958. Eg havi góðar stundir at biða eftir falli ella deyða hansara. Frankaríki er búgvíð til ein nýggjan leiðara, og eg eri til reiðar at fara heim innan ein tíma, eftir at eg havi boðini, sigur hann.

HVØR ÁVARAÐI »FRESSINE?

Fleiri ferðir hevur tampurin brennt. Vinur hansara í útlegd, Agoud, oberstur, varð fangaður av fronskum politimum í München og smuglaður til Paris. Menn leitaðu

eisini eftir Soustelle, men hann var farin ein tíma, áðrenn hotellið, har hann búði, varð rannsakað. Hvør hevði ávarað Soustelle er eitt loyndarmál, men tíðindini gjordu ikki lagið á de Gaulle betri.

KONA HANSARA ER BCSITANDI Í PARIS

Soustelle býr í longsta lagi ein mánað í hvørjum stað. Hann livir av inntøkum at selja sitt minnisrit og eina serfrøðsliga bók um meksikanska list.

Vakra kona hansara, Georgetta, býr við sama lagi í luksusbúðini hjá hjúninum í Paris, sum einaferð var hin ikki almennakunnuga høvuðsborgin hjá gallistunum.

Sjálvt um hin umflakkandi tilveran og hin stóðugi livisvandan hevur merkt Soustelle, hevur hann framvegis brenandi politiskar ambítionir.

JAKUES SOUSTELLE: »EG KOMI AFTUR«

Tað var hann, sum stovnaði gallistiska flokkin undir hini fjóðru

republikkini, og hann kennir allar politiskar leikir til botns.

Í 1966 var hann uppstillaður sum valevni til franska tjóðarting í Lyon, men tordi ikki at koma hagar, tí hann hevði fingið at vita, at franska fregnartænastan var til reiðar at taka hann.

Varð Soustelle valdur, kundi hann vent heimaftur, tí tá var hann vardu av sínum politiska immuniteti og kundi ikki dragast fyrir rættin.

— Men einaferð komi eg aftur. de Gaulle livir ikki allar tíðir, og tað eru sterkar kreftir, sum

de Gaulle

arbeida fyrir at reka hann av pallinum. Eg hjálpti honum til valdið í 1958. Eg hjálpi honum fegin í grøvina í dag!

PEKING um PARIS

Pekings revolutionera arbeidaranevnd og reyðgardistarnir sendu út henda boðskap í sambandi við hina höttandi stóðuna í Frankaríki:

— Bardagi fronsku arbeidaranna og studentanna byrjaði ikki av ongum. Hann var eitt óumgangiligt úrslit av teimum viðföddu ójavnunum í kapitalistisku samfelagskipanini, sum verður fyriskipað av Ameriku. Frankaríki stendur á sama hátt sum øll onnur kapitalistisk lond í Norðameriku og Eu-

ropu á bakkatromini til álvarsama politiska og fíggjarliga kreppu, og hin monopol-kapitalistiska stætturin kúgar og eyðrænir arbeidararnar meira rátt enn á nokrum sinni áður, og hetta ferir við sær, at arbeidarafjöldin í sama mun fólir fátækradómssins kvalandi hvørkratak. —

HETTA ERU AMERIKONSK TOL

JOHNSON: »Morðini á Kennedy-bróðurum og Martin Luther King var ein ávaring. Ein tjóð, ið tolir valdsmeigi av nokrum slag, kann ikki ventast, at hetta verður avmarkað til nakrar einsamallar hendringar. Lat okkum gera av at liva undir lógligum víðurskiftum. —

Síðan var nevnd sett at kanna valdsmentalitetin. Hann bað nevndarlímirnar kanna amerikansku salina.

- * Fólkatálið í USA er 180 milj.
- * harav eru millum 30 og 50
- * miljónir fátækar. Tað eru um-
- * leið 20 miljónir svartir í Guds
- * egna landi; hetta svarar á
- * leið til ein svartan fyrir hvørja
- * ar 10 hvítar. Men í tí fátæka
- * bólknum eru 3 svartir fyrir
- * hverjar 10 hvítar, og umleið
- * helmingurin av teimum fátæku
- * svortu eru ung fólk við ong-
- * um lærdómi. Fjóðri hvør mað
- * ur í USA kann ikki gerast
- * meinigur í herinum tí kunn-
- * leikin er ov litil!

DEYÐUR MAÐUR Í DRYKKJUVATNINUM

Fyrir nokrum árum síðan fingi 500.000 íbúgvar í Beirut í Libanon einki drykkjuvatn í fleiri tímar.

Tá kannað var eftir orsökini, visti tað seg, at ein ungur maður hevði forkomið srr í vatnbrunninum, var komin í typpi í høvuðsvatnleiðingini.

Vónandi verða fleiri listafólk at luttaka á komandi Norðoyastevnu.

F.

GRÖNLAND — SOVJET — USA:

Gangstaraveldið í Grønlandi

SOVJETTISKAR VIÐMERKINGAR TIL, AT AMERIKUMENN NOKTA FYRI, AT TEIR HAVA GJÓRT ROYNDIR VIÐ BAKTERIOLOGISKUM VÁPNUM Í GRÖNLANDI.

Hesar viðmerkingar eru skrivaðar av Viktor Levin, medarbeiðara hjá sovjetiskri tíðindastovni APN:

Tað vildi verið synd at siga, at danski almenningurin hevði stórri tiltrúgv til positiv úrslit av fyrispurningi til Hartling, uttanríkisráðharra, um tað var rætt, at amerikumen gjørdur bakteriológiskar og kemiskar royndir í Grønlandi.

Soleiðis skrivaði blaðið »AKTU ELT«, at ein skal rokna við einum »neig« frá amerikumonnum, annaðhvørt teir gera hesar royndir ella ei. Uttanríkisráðharrin

má geva seg til tols við einum sluttri fyrir ein slatur, tí tað var bara »nakað, sum blóðini skrivaðu« Spádomurin gekk út. Hóast tað eru allar grundir at trúgva, at Hersh, maðurin, sum skrivaði bókina, ið fyrst nevndi royndirnar, frá sínum áralanga arbeiði í Pentagon veit, hvat hann talar um, avnaktar Washington sjálvandi og avgerandi øll tíðindi um hesar royndir, og danska stjórnin tekur tað fyrir góðar vorur.

Nógv í Danmark trúgva titið eins og AKTUEL uppi amerikanskar avnaktanir. Grundarlagið

fyrir hesum íva — og tað er sera handfast grundarlag — minnst øll er amerikanska B-52 bombuflogfarið sum datt niður við Thule við 4 brintbumbum umborð.

Fram til tann dagin, tá henda hendingin fór fram hin 21. januar, hevði danska stjórnin undir leiðslu J. O. Krag, ferð eftir ferð sagt frá, at hon ikki vildi geva loyvi til, at kjarnorkuvápn funnst á donskum landaøki. Krag segði eisini, at hetta forboð eisini galt flúgvind við kjarnorkuvápnunum yvir donskum landaøki, hvørki í Grønlandi ella Danmark. Og so datt snøggliga eitt bombuflogfar niður á grønlandska isin. Og tá blóðini fóru at kanna málið nærri, visti tað seg, at flogfar frá amerikanska strategiska flogvápnum flúgva yvir Thule við 30–35 minuttis millumbili.

Tað er í donskum blóðunum — m.a. AKTUEL — hildið fram, at teir í Washington eru av teirri áskoðan, at Danmark er eitt so litlið land, at tað er ikki fært fyrir at hava eina sjálvstøðuga meining.

Hetta sjónarmið geldur sjálvsagt ikki bara Danmark. Veruliga skalta og valta amerikumen sum teir vilja í øllum teimum smærnu NATO-londum, har teir bera seg at sum gangstarar, ið troðka seg inn í heimini hjá friðarligum menniskjum.

Nú, tá allur heimurin spyr, hvussu terrorbeistagerðirnar í Ameriku eru vörðar møgulegjar, er tað sjálvsagt nyttugt at vita hetta fyrir at skilja orsøkirnar til Pentagons gangstaragerðir á alheimsplani.

Myndaframsýning á Norðoyastevnu

Eins og flestu ár frammanundan, var eisini hesa norðoyastevnu myndaframsýning í TEKNISKA SKÓLANUM. Men hesaferð vóru tey luttakandi bert 3 í tali: Janus úr Jákupsdon, Elinborg Lützen og Frida Zachariassen. Janus hevði 7 málningar, men ongur skurðmyndir, sum hann av og á plagat at hava á framsýningum. Tað var spell, tí nevnliga á hesum øki hevur hann vist sínar stóru gávur, og tað er á hesum øki hann eigur at arbeiða víðari sum listarmaður. Elinborg Lützen hevði 10 lino-leumsprent, sum umfataðu bygdamyndir og landslag, illustrationir til søgubókur og onnur smærri prent, meðan Frida Zachariassen hevði 20 málningar, teir flestu oljómálningar. Tað er einki at ivast í, at vit her hittu listarfólk, sum teljast millum tey fremstu í landinum, men hvi í viði verð luttóku ikki fleiri. Hvar var Poul-

ina? Hans Jákup G? og F. Frithiof er væl í Danmark, men Sigmundur? Hann hevur áður bjargað listaframsýningini á Norðoyastevnu og sagt seg fús-an til hvørja stevnu. Høvur han fingið boð? Eg ivist. Og hvar vóru teir ungu, sum fyrir kortum høvdu debut sum listamálarar? Jú, teir fingi at vita, at teir ikki kundu sleppa við, men hvi? Teirra málningar smæddust ikki burtur millum teirra, sum hingu á Norðoyastevnu. Og Tórður Andreassen, hvi fekk hann ikki loyvi at lut taka? Hvi? — Álvaratos, her haltar nakað. Listin í Norðoyggjum má ikki koma inn á eina snobburas teirra fjølmentu men hon má heldur ikki verða kóvd av fámentum listaliði, ið setur listaríkk uttanfyrir, og sjálvt sýpur rómán av spól-kummuni.